

Raskejalgne

«Don Giovanni»

Kirjanduse keskne kuju on hulkuv isane, kes ohjeldamatult geograafilisi, lihalikke, võimu- ja vaimualasid vallutab ning lõpuks sögeda reeglite rikkumise pärast hukka saab. Sama saatus ootab ka Estonia laval seiklevat Don Giovanni.

EVI ARUJÄRV

Klassikalist ooperit koormavast moraalist on mitu väljapääsu: näiteks nali või põnevik või elu. Sest moraal on lühike ja kohaliku tähtsusega, aga just ühiskondlik elu on mitmekesine (nagu Peter Sellars on tõestanud Mozarti «Haaremiröövi» palestiina terroristidega kaunistades).

Vastupidine võimalus on moraal salapäraseks teha. Moraali suitsupilve või ilmutusse mähkides (nagu Robert Wilson teeb) saab see vähemasti huvitavaks, aga võib mõnikord isegi oma mõjujõu taastada. Kunstilise mõjujõu.

Rahvusoooperi lavale jõudnud «Don Giovanni» lõpus oligi kunstuslik suitsupilv. Sotsialiseerimine näis lavastajat siiski enam huvitavat kui müstika ning see toimus banaani kasutades (Don Giovanni sümbol-

ne kink võrgutatavale) ning petetud naisterahvastele kõhtusid ette kasvatades.

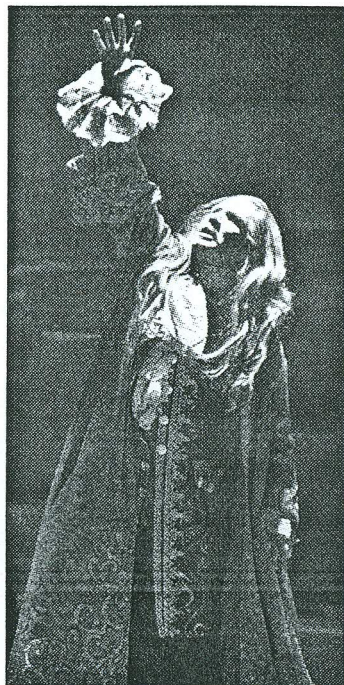
Muidugi ei saa tühipalja tiivaripsutamiselega tänapäeval igavest hukatust põhjendada ja seepärast tegid patu nähtavamaks ka püksid ja pihikud asitõenditena ning Masetto lohutava Zerlina ratsaasend esimese vaatuse lõpus. Et selge oleks, kellele kuulub tegelik au, kõrgus loo moraali (patu palk on põrguau) laulva ansambli peade kohal ausammas Don Giovannile.

Krambivaba ja hoogne

Mozarti ooperi muusika on sama ilmsüütult riukalik ja kahekeelne nagu lavalugugi. Selles vahelduvad dramaatiline, laululine ja salakavalalt etüüdlilik element, mis nõuab virtuoossust, graatsiat ja ülitäpsust. Tehnika taha jäi mõnigi lauluhääl või orkestrifiguur (keelpillid, metsasarved) kinni.

Ka orkestri ja lava kokkuklapimises oli riskantseid hetki. Tuld ja draamat täis avamängus sidus kiire tempo muusikat sõlme. Mõni eriti populaarne number läks aia taha (rabistavas tempos Giovanni aaria, Giovanni ja Zerlina (Janne Sevtsenko) duett viimase intoneerimisraskuste tõttu). Solistide hakkamaasamine oli vahelduvalt edukas, lavatervik siiski üsna krambivaba ja hoogne.

Teo Maiste kordumatult «teispoolne» hääl värvis Komtuuri karakterit. Üsna stabiilse mulje jätsid peategelased – Rauno Elpi Don Juan pigem soojade kui kelmide toonidega,

Naistekütt Don Giovanni (Rauno Elp) neelab põrgu-
haud.

PEETER SIRGE

Ain Angeri Leporello nii vokaalselt kui ka lavalise vabadusega.

Laval jäi silma vanades postkaardipoosides amüseerivaid taustafiguure, millest oleks midagi huvitavamatki tulla võinud. Peibutus-, põgenemis- ja varitsusmängud sammaste vahel tahtsid liialt «elutruud» olla. Nagu ka petetud naiste rasedusvaevused – «biologistlik» trendikaup, mitte terviklahenduse tekitaja.

Liiga palju elutõde

Valetada tasub elegantselt, pattu poetiseerida – kaunilt. Postkaardiamüsantsus sobiks ehk kõige enam Mozarti võltsmoraliteed kujustama. Lavastuses paraku oli ohtralt raskejalgsust ehk elutõde. Aga üleliigne tõde tapab mängu ja poeesiat – kõik donžuanid võivad seda kinnitada.

ESIETENDUS

«Don Giovanni»

Lavastaja Neeme Ku-
ningas, kujundus ja
kostüümid Anna Kon-
tek (Soomes), dirigent
Eri Klas.

Estonias 3. juunil

